



KLIMA- OG
FORURENSNINGS-
DIREKTORATET

Drammens Sportsfiskere
Postboks 335 Bragernes
3001 DRAMMEN

Petter Øijord

Klima- og forurensningsdirektoratet
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06
E-post: postmottak@klif.no
Internett: www.klif.no

Dato: 7.07.2010

Vår ref.: 2003/560 572.1

Deres ref.:

Saksbehandler: Gina Mikarlsen, telefon: 22 57 35 46

Svar på Drammens Sportsfiskeres kommentarer til våre krav til opprydding av NSBs impregneringsverk på Brakerøya (lokalitet 0602 020)

Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif) har full forståelse for at brukerne av Drammensfjorden er opptatt av miljøtilstanden i fjorden. Vi kommenterer i dette brevet de forhold som Drammens Sportsfiskere tar opp. Vår vurdering er at de krav som stilles overfor ROM Eiendom er miljømessig gode og tilfredsstillende de aktuelle miljømålene for eiendommen. Det er god fremdrift i oppryddingen på ROM-Eiendom, og vi ser det som svært uheldig å forsinke eller stoppe prosessen nå.

Klif har gått gjennom den faglige og juridiske siden ved saken, og finner heller ikke at det er gjort noen saksbehandlingsfeil under vår behandling av denne saken. Vi vurderer at det ikke er grunnlag for å omgjøre vårt vedtak om gjennomføring av tiltak av 15. august 2008.

I samarbeid med Fylkesmannen i Buskerud vil vi se på hvordan vi kan sørge for at informasjon om de pågående oppryddingene med relevans for Drammensfjorden lettere kan gjøres tilgjengelig for publikum.

Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif) viser til brev fra Drammens Sportsfiskere av 23. juni 2010 om forurensningssituasjonen ved den såkalte ROM-tomta. For ordens skyld er det ROM Eiendoms lokalitet 0602 020 i vår database Grunnforurensning (NSB impregneringsverk Brakerøya). I brevet fremgår det at Drammens Sportsfiskere er bekymret for den fremtidige miljøtilstanden til Drammensfjorden, og det stilles spørsmål om vår behandling av ovennevnte sak. Vi har full forståelse for at brukerne av fjorden er opptatt av dette, og vil i det følgende kommentere de ulike temaene i brevet.

Bakgrunn

ROM Eiendom utarbeidet etter pålegg fra Klif (daværende SFT) en tiltaksplan for opprydding av lokaliteten, datert 31. oktober 2006. Denne ble sendt på høring av Klif 19. november 2007. Det ble avgitt syv høringsuttalelser fra bl.a. Drammen kommune, Lier kommune, Drammens Sportsfiskere og Fylkesmannen i Buskerud.

Tiltaksplanen la opp til et trinn 1 med fjerning av fri fase kreosot fra grunnvannet, og et trinn 2 med ytterligere rensning og fjerning/tildekking av masser med konsentrasjon av miljøgifter over stedsspesifikke akseptkriterier eller over grense for farlig avfall.

ROM Eiendom fikk varsel om pålegg om gjennomføring av tiltak i brev av 20. mai 2008, med kopi til Drammen kommune, Lier kommune og Fylkesmannen i Buskerud. Alle syv innkomne høringsuttalelser til tiltaksplanen er referert og kommentert i dette varselet. Kravene som ble stilt i varselet er strengere enn de krav som lå inn i tiltaksplanen som ble sendt på høring. Det skyldes bl.a. at momenter fra høringsinnspillene ble tatt hensyn til. Til dette varslet mottok vi kun kommentar fra ROM Eiendom.

Klif ga i brev av 15. august 2008 pålegg til Rom Eiendom om gjennomføring av tiltak på lokaliteten NSB impregneringsverk Brakerøya. Krav i pålegget var i tråd med varselet. Klif mottok heller ingen klager på dette vedtaket.

Pålegg om tiltak

Kravene i det endelige pålegget er vesentlig strengere enn det som ble foreslått i tiltaksplanen som gikk på høring, og bygger på et vesentlig mer omfattende datagrunnlag. Kravene bygger på oppdatert kunnskap om risiko knyttet til forurensning i grunnen.

Krav til opprydding

Pålegget gir bl.a. konkrete krav til innhold av miljøgifter i grunnen etter opprydding. For topplaget (0-1 m) innebærer de stilte kravene en vesentlig innstramning i forhold til beregnede akseptkriterier. For dypere liggende masser gjelder krav til tilstandsklasse 5, forutsatt at en risikovurdering av både helse og spredning kan dokumentere at risikoen er akseptabel. For to stoffer (olje og PAH) ble det beregnet strengere akseptkriterier.

Det ble også gitt krav om supplerende undersøkelser av grunnen, plan for avbøtende tiltak under anleggsfasen og utarbeidelse av overvåkingsprogram under og etter tiltak. Hovedhensikten med overvåking er å følge med på eventuell spredning til sjø. Det ble også krevet en risikovurdering for å vurdere hvorvidt forurensning under byggingene kan utgjøre en risiko for mennesker. I pålegget kreves det også at ROM Eiendom skal utarbeide detaljerte gjennomføringsplaner for hvert av de to trinnene tiltakene er delt opp i, for å utdype hvordan tiltakshaver konkret vil gjennomføre kravene i vårt pålegg.

Utgangspunktet for kravstillingen i pålegget er det kunnskapsgrunnlaget/verktøyet som er utviklet for å sikre at det er helsemessig trygt å oppholde seg på en eiendom ved ulike arealbruk, og som har ligget til grunn for dagens veileder TA 2553/2009 Helsebaserte tilstandsklasser for forurenset grunn. De helsemessige vurderingene i dette verktøyet er utviklet i samarbeid med, og kvalitetssikret av, Folkehelseinstituttet.

Valg av arealbruk

Eksisterende og planlagt arealbruk er bestemmende for hvilket nivå det skal ryddes opp til. Med planlagt arealbruk mener vi her at det må foreligge konkrete planer, f.eks. i en reguleringsplan/kommuneplan. Vårt vedtak av 15. august 2008 ble fattet på bakgrunn av vedtatt reguleringsplan for området og daværende kommuneplaner for fremtidig arealbruk, slik dette gikk fram av høringsuttalelser. I høringsuttalelsene ble området omtalt som et område aktuelt for arbeidsintensiv virksomhet, kollektivknutepunkt og grøntområde. Lier kommune ønsket opprydding til bolig, men vi vurderte det som urimelig å pålegge dagens tiltakshaver disse kostnadene.

Hvis området i fremtiden blir omregulert til mer følsom arealbruk (f.eks. boliger), vil dette innebære strengere krav til miljøtilstanden på området, jf. veileder TA 2553/2009. En planlagt bygge- og gravesak vil automatisk bli omfattet av forurensningsforskriften kap. 2 Opprydding i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider, der kommunen er myndighet.

Påstand om saksbehandlingsfeil

Forvaltningslovens regler om saksforberedelse og forurensningsforskriftens bestemmelser om forhåndsvarsling av vedtak om tillatelser (uttalelse og høring) i kapittel 36, gjelder saksbehandlingsregler som gjelder *før* vedtak treffes. I denne saken foreligger det et gyldig vedtak/pålegg overfor Rom eiendom AS, om oppryddingstiltak. Pålegget er basert på tiltaksplanen fra 2006 utarbeidet av Rom eiendom, samt innspill mottatt gjennom høring av tiltaksplanene. Alle saksbehandlingsregler ble fulgt i forkant av at dette vedtaket ble truffet.

I pålegget kreves det at ROM eiendom skal utarbeide mer detaljerte planer for hvert av de to trinnene tiltakene er delt opp i, for å **utdype og** operasjonalisere hvordan virksomheten konkret vil gjennomføre kravene i pålegget. De detaljerte tiltaksplanene skal bidra til å sikre en best mulig oppfyllelse av pålegget. Tiltaksplanene for trinn 1 og 2 inneholder ikke forslag til tiltak som går utover rammen av vårt pålegg av 15. august 2008. Fordi tiltaksplanene for trinn 1 og 2 er innenfor rammene av Klifs pålegg, som er basert på tiltaksplanen fra 2006 som har vært på høring, ble det ikke vurdert som nødvendig eller formålstjenlig å sende disse på høring.

Det er også slik at eventuelle kommentarer til disse planene ikke uten videre gjør at vi kan endre pålegget og sette strengere vilkår og krav. Dette begrenses av forvaltningslovens omgjøringsregler (for tillatelser gjelder omgjøringsreglene i forurensningsloven § 18). Klifs vurdering er at det ikke er grunnlag for å omgjøre vårt pålegg i denne saken.

Påstand om uakseptabelt svake krav

Prinsippene for opprydding i grunnforurensning er at forurensingen etter tiltak ikke skal utgjøre noen helse- eller miljøfare med dagens eller planlagt arealbruk. Dette vil i noen tilfeller innebære at det vil bli liggende igjen forurensninger i grunnen. Denne informasjonen tas vare på ved at lokaliteten gis påvirkningsgrad 2 (liten/ingen påvirkning med dagens areal/resipientbruk) i Klifs database Grunnforurensning. Informasjon om

lokaliteter med forurenset grunn vises i matrikkelen (Norges sentrale eiendomsregister), slik at alle med interesser i eiendommen vil bli kjent med informasjonen.

Vi mener at kravene som er stilt i denne saken tilfredsstiller de aktuelle miljømålene for området, og at overvåkingen i etterkant av tiltaket vil være en ekstra sikkerhet som også vil gi svar på eventuelle behov for ytterligere tiltak.

Påstand om at tillatelsen bryter med intensjonene bak vår veileder

Klif's veileder om helsebaserte tilstandsklasser ble vedtatt desember 2009. Etter at denne ble offentliggjort, har vi lagt krav som fremgår i veilederen til grunn for våre krav i oppryddingssaker. I noen grad har også disse kravene blitt forskuttert. Et utkast til veilederen ble sendt på høring i mai 2008, og de materielle kravene i veilederen er i tråd med de krav som lå inne i høringsutkastet.

Regelverk og veiledere vil endres over tid. Alle saker behandles og krav blir stilt etter det regelverk som gjelder på det aktuelle tidspunktet, noe som kan føre til ulik krav i saker som behandles på ulike tidspunkt. Saker som tilsynelatende virker like kan få forskjellige krav, avhengig av grunnforhold, type forurensninger, miljømål, resipienttype osv.

Kommentarer til spuntløsning

Drammens Sportsfiskere reiser spørsmålet om ROM Eiendom ønsker å bruke en spuntløsning for å hindre utlekking. ROM Eiendom har foreslått en aktiv rensebarriere i form av en avskjærende grøft fylt med finere og grovere materiale, hvor hensikten er at barrieren skal bryte ned eventuell PAH ved naturlige renseprosesser.

Om utvasking av miljøgifter i strandsonen

Det er tatt hensyn til normale tidevannsforskjeller og springflo når tiltaket er vurdert.

Påstand om forskjellsbehandling

Det refereres til oppryddingen på Gilhus-tomten. Vi antar at det her er snakk om lokalitet 0626 006 NCC Norge AS – NCC Asfalt (nodest vei AS). Kravene til opprydding på denne lokaliteten ble fastsatt før systemet med helsebaserte tilstandsklasser ble utarbeidet, og kravene til opprydding ble stilt ut fra andre krav. Krav til opprydding vil til en hver tid bli stilt i forhold til gjeldende regelverk mv.

Informasjon

Vi er enig med Drammens Sportsfiskere om at informasjon til alle berørte parter er viktig. Klif tar sikte på å etablere et nærmere samarbeid med prosjektledelsen av Ren Drammensfjord, og vil i samarbeid med Fylkesmannen i Buskerud finne en måte å sørge for at relevant informasjon blir enklere tilgjengelig for allmennheten. Vi er også positive til å motta kommentarer på dokumenter vi legger ut, også utenom ordinære høringsrunder.

Det er foretatt flere undersøkelser både av sedimenter og av grunnen på land. En oversikt over eksisterende datamateriale ligger i Klif's database Grunnforurensning, som er tilgjengelig på våre nettsider: www.klif.no/grunn/. Rapporter og andre dokumenter i saken kan også bestilles ved å sende e-post til postmottak@klif.no.

Klif har avtalt et møte med Fylkesmannen i slutten av august. Vi vil der bl.a. se på hvordan vi kan sikre at viktige dokumenter blir enklere tilgjengelig for allmennheten, også dokumenter som ikke er faktiske vedtak men mer av opplysende karakter.

Oppsummering

Klif mener at de krav som stilles overfor ROM Eiendom er miljømessig gode og at oppryddingen av denne eiendommen har god fremdrift. Vi ser det derfor som svært uheldig å forsinke eller stoppe prosessen nå.

Klima- og forurensningsdirektoratet har gått gjennom den faglige og juridiske siden ved saken, og finner ikke at det er grunnlag for å omgjøre vårt vedtak om gjennomføring av tiltak.

I samarbeid med Fylkesmannen i Buskerud vil vi se på hvordan vi kan sørge for at informasjon om de pågående oppryddingene med relevans for Drammensfjorden lettere kan gjøres tilgjengelig for publikum.

Avslutningsvis setter vi pris på at brukerne av Drammensfjorden er opptatt av miljøtilstanden i fjorden, og ser det som positivt at brukerorganisasjoner også tar kontakt med miljøvernmyndighetene om slike spørsmål.

Ta kontakt med saksbehandler dersom det skulle være spørsmål.

Med hilsen

Pål Spillum
seksjonssjef

Gina Mikarlsen
seniorrådgiver

Kopi til:

Miljøverndepartementet
Fylkesmannen i Buskerud
Drammen kommune
Lier kommune
ROM Eiendom AS
ABB AS
Naturvernforbundet i Drammen
Naturvernforbundet i Lier
Drammensfjordens venner